

دارودرمانی در روان پزشکی

آشنایی با داروهای روان پزشکی

دکتر امیرمسعود احمدی سرتختی

تقدیم به

بیماران و خانواده‌های نیازمند آنان

سرشناسه	احمدی سرتختی، امیرمحمود، ۱۳۳۳.
عنوان و نام پدیدآور:	دارودرمانی در روان‌پزشکی: آشنایی با داروهای روان‌پزشکی / دکتر امیرمحمود احمدی سرتختی
مشخصات ناشر:	تهران: نشر قطره، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری:	۸۸ ص
فروست:	سلسله انتشارات نشر قطره؛ ۱۰۹۷، روان و زندگی؛ ۷۶
شابک:	978-600-119-052-0
وضعیت فهرست‌نویسی:	فپا
موضوع:	داروهای روان‌پزشکی
موضوع:	روان‌داروشناسی
موضوع:	داروهای روان‌پزشکی - اثر فیزیولوژیکی
رده‌بندی کنگره:	۳۵۲ ۱۳۸۸ الف ۳۱۵ / RM
رده‌بندی دیویی:	۶۱۵/۷۸۸
شماره‌ی کتابخانه‌ی ملی:	۱۱۶۹۲۹۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۰۵۲-۰ 978-600-119-052-0 ISBN:

نشر قطره

دارودرمانی در روان‌پزشکی

دکتر امیرمسعود احمدی سرتختی

چاپ اول: بهار ۱۳۸۹

طراح صفحات و جلد: ابراهیم حقیقی

تصویر روی جلد: با استفاده از نقاشی واسیلی کاندینسکی (اجرا: المیرا حقیقت‌زاده)

لینوگرافی: طاووس‌زبان

چاپخانه: نیکا

تیراژ: ۲۲۰۰ نسخه

بها: ۲۲۰۰ تومان

حق چاپ برای نشر قطره محفوظ است.

خیابان فاطمی، خیابان ششم، پلاک ۳ - دورنگار: ۸۸۹۶۸۹۹۶

۸۸۹۵۶۵۲۷ و ۸۸۹۵۲۸۳۵ و ۸۸۹۷۳۳۵۱-۳

صندوق پستی ۳۸۳ - ۱۳۱۴۵

www.nashreghatreh.com

nashreghatreh@yahoo.com

Printed in The Islamic Republic of Iran

○ فهرست

- یادداشت ناشر ۷
- مقدمه‌ی مؤلف ۹
- سلامتی روانی چیست؟ ۱۱
- شیوع اختلالات روانی در جامعه چه‌قدر است؟ ۱۲
- علت اختلالات روانی چیست؟ ۱۳
- درمان بیماران روانی در جامعه چگونه ساماندهی می‌شود؟ ۱۳
- آیا داروهای روان‌پزشکی موجب کاهش تعداد بیماران جامعه شده است؟ ۱۵
- برای مصرف داروهای روان‌پزشکی باید به چه نکاتی توجه کرد؟ ۱۶
- آیا داروهای روان‌پزشکی به‌طور کامل بیماری را درمان می‌کند؟ ۱۹
- پسیکوز چیست و چرا ایجاد می‌شود؟ ۲۰
- داروهای ضدپسیکوز کدامند؟ ۲۲
- مصرف داروهای روان‌پزشکی در دوران بارداری چه عوارضی برای مادر و جنین دارد؟ ۲۸
- درمان سالمندان و کودکان با داروی ضدپسیکوز چگونه است؟ ۲۹
- آیا برای درمان افسردگی مراجعه به پزشک و مصرف دارو الزامی است؟ ۳۰
- افسردگی دوقطبی چیست و چه تفاوتی با افسردگی معمولی دارد؟ ۳۱
- آیا در همه‌ی سنین علایم افسردگی یکسان است؟ ۳۲
- چگونه افسردگی و مانیا در فرد به‌وجود می‌آید؟ ۳۳
- با چه داروهایی می‌توان بیماری افسردگی را درمان کرد؟ ۳۴
- نیمه‌ی عمر دارو یعنی چه؟ ۳۸

- داروهای ضد افسردگی چه عوارضی دارند؟ ۳۹
- عارضه‌ی حمله‌ی فشار خون دارویی یا واکنش پنیر چیست؟ ۴۰
- مصرف داروهای ضد افسردگی در خانم‌های باردار چه دستورالعملی دارد؟ ۴۳
- اختلال دوقطبی با چه داروهایی درمان می‌شود؟ ۴۴
- چه عواملی باعث بروز حملات مانیا می‌شود؟ ۴۴
- احتمال عود کردن اختلالات خلقی چه قدر است و تا چه مدتی باید درمان شوند؟ ... ۴۵
- لیتیوم چیست، چگونه باید مصرف شود و چه عوارضی دارد؟ ۴۶
- داروهای تثبیت‌کننده‌ی خلق برای رفع چه علائمی تجویز می‌شوند؟ ۴۹
- عوارض جانبی داروهای ضد تشنج چیست؟ ۵۰
- اضطراب چیست؟ ۵۱
- علت اضطراب چیست؟ ۵۲
- اضطراب با افسردگی و روان‌پریشی چه رابطه‌ای دارد؟ ۵۳
- اختلالات اضطرابی چه انواع و علائمی دارد؟ ۵۴
- اضطراب با چه داروهایی درمان می‌شود؟ ۵۷
- برای مصرف داروهای ضد اضطراب باید به چه نکاتی توجه کرد؟ ۶۳
- بی‌خوابی چیست و چه دلایل و عوارضی دارد؟ ۶۴
- برای مصرف داروهای خواب‌آور چه مواردی را باید رعایت کرد؟ ۶۶
- داروهای رایج برای درمان بی‌خوابی کدام‌اند؟ ۶۷
- اختلال نقص توجه - بیش‌فعالی در کودکان با چه داروهایی درمان می‌شود؟ ۶۸
- داروهای محرک روانی چگونه اثر می‌کنند؟ ۷۰
- عوارض مهم داروهای محرک روانی چیست؟ ۷۰
- شباداراری چیست و چه درمان‌هایی دارد؟ ۷۲
- چه داروهایی برای ترک اعتیاد به مواد مخدر به کار می‌روند؟ ۷۳
- برای ترک الکل از چه داروهایی می‌توان استفاده کرد؟ ۷۶
- کاهش میل جنسی چه عللی دارد و چگونه می‌توان آن را درمان کرد؟ ۷۷
- زوال عقل چیست و چه درمان‌هایی برای آن وجود دارد؟ ۷۹
- درمان با الکتروشوک چیست و چه فواید و مضراتی دارد؟ ۸۱
- واژه‌نامه ۸۳

○ یادداشت ناشر

هنگامی جامعه‌ی سالم و متعادلی خواهیم داشت که افراد بتوانند با برخورداری از سلامت روان در عرصه‌های اجتماعی به فعالیت بپردازند. انکار نابسامانی‌های روانی جامعه کمکی به رفع آن‌ها نمی‌کند. برای درمان، نخست باید بیماری را شناخت.

در گذشته‌های دور، اندیشمندان و ادیبان با نوشتن پندنامه‌های ارزشمند رسالت خود را در اشاعه‌ی اصول متعادل اخلاقی و روانی در سطح جامعه به انجام می‌رساندند؛ اما انسان امروز که درگیر مناسبات و معضلات پیچیده‌تری است، نیازمند شناخت و به‌کارگیری روش‌هایی عملی‌تر برای مقابله با دشواری‌های فردی و اجتماعی خود است.

انسان در هر نقطه از جهان، تنها با کسب آگاهی‌ها و مهارت‌های ویژه قادر خواهد بود راه برون‌رفتی از تنگناهای فردی و اجتماعی خود بیابد.

از آن‌جا که هر اجتماعی فرهنگ، قوانین، کاستی‌ها و اختلالات خاص خود را دارد؛ بررسی، شناخت، راه‌حل‌ها و درمان‌های مخصوص به خود را نیز می‌طلبد.

نشر قطره بر آن شده است تا با همکاری گروهی از روان‌پزشکان و روان‌شناسان برجسته‌ی ایران، مجموعه کتاب‌هایی را با عنوان «روان و زندگی» منتشر کند. مؤلفان این مجموعه با دانش نظری و تجربه‌های بالینی و درمانی مفید، بخشی از مهم‌ترین اختلالات جامعه را مورد توجه قرار داده‌اند.

این مجموعه به صورت پرسش و پاسخ و به زبانی ساده تنظیم شده است تا خوانندگان بتوانند ضمن کسب آگاهی‌های لازم، پاسخ‌های روشنی را برای حل مشکلات روان‌شناختی خود به دست آورند. نشر قطره بر خود لازم می‌داند که از روان‌پزشکان، روان‌شناسان و استادان محترمی که با این مجموعه همکاری کرده‌اند، سپاسگزاری کند.

○ مقدمه‌ی مؤلف

دانش پزشکی قدمتی به درازای عمر بشر دارد و انسان همواره بر آن بوده است تا مرهمی برای دردهای هم‌نوعان خویش بیابد. از زمان‌های گذشته یعنی بالغ بر هفت‌هزار سال پیش، و از دلتای علیای رود نیل تا بین‌النهرین، و از کرانه‌های شمال مدیترانه تا چین و هند، و از میان بومیان استرالیا و جزایر میکرونزی تا کوهپایه‌های آند در پرو و آمریکای لاتین، اسناد و مدارک بسیاری وجود دارد که تأکیدی بر همین مدعاست.

البته این جریان دورودراز به‌علت جهل آدمیان با خرافات و اوهام آمیختگی بسیاری پیدا کرده است، ولی درخت تناور عقل، شاخه‌های بالنده‌ی خود را از باتلاق نادانی برکشیده است و تا امروز هم همین عصای سفید است که ضامن بقای آدمی در پیچ و خم هزارتوی بیماری‌های گوناگون و خطرناک محسوب می‌شود.

تا حدود صد سال پیش، اغلب کودکان قبل از رسیدن به پنج سالگی روانه‌ی بهشت می‌شدند و کشتار بیماری‌های عفونی مثل طاعون، آبله و وبا آن‌چنان بود که گاهی تهدید جدی برای حیات آدمی محسوب می‌شد؛ از همین‌رو باید برخی اکتشافات پزشکی مثل تهیه‌ی واکسن‌ها و انواع آنتی‌بیوتیک‌ها را احیاگر حیات جسمانی آدمیان بدانیم.

در نیمه‌ی دوم قرن بیستم نیز شاهد چنین انقلابی در رشته‌ی روان‌پزشکی بودیم، زیرا که تا آن زمان برای درمان امراض روانی بدون اغراق هیچ داروی اساسی وجود نداشت و اگر تا آن زمان به دارویی

اشاره شده، در باب داروهای خواب‌آور و بی‌حال‌کننده‌ای بوده که بیماران را در عالم رخوت نگه می‌داشته.

اگر به تاریخچه‌ی روان‌پزشکی و بیمارستان‌های آن زمان مراجعه کنید، درمی‌یابید که با بیماران به چه شیوه‌ای رفتار می‌شد؛ ساده‌ترین آن رفتارها مثل بستن بیمار و زنجیرکردن او هنوز هم در بعضی از بیمارستان‌های امروزی به کار می‌رود، البته این روش درباره‌ی بیماران خاص و برای مدت کوتاه الزامی است، ولی در آن سال‌ها این راه تنها روش موجود محسوب می‌شد و بیمار سال‌های سال و گاهی تا آخر عمر مثل یک زندانی در گوشه‌ی بیمارستان‌ها به بند کشیده می‌شد، یا در حاشیه‌ی شهرها با نوعی درماندگی و بیچارگی زندگی می‌کرد و اصولاً هیچ سازمانی خود را متولی درمان یا رسیدگی به کار این بیماران نمی‌دانست.

به تدریج با پیشرفت علوم مخصوصاً علم فیزیولوژی، در قرن بیستم بسیاری از کارکردهای هورمونی و شیمیایی بدن و مغز، کشف و رابطه‌ی آن‌ها با حالات روانی مشخص شد. علم شیمی به کمک این اطلاعات داروسازی نوین را پایه‌گذاری کرد که ما در سال‌های اخیر شاهد انقلاب‌های درمانی مهمی در این زمینه بوده‌ایم.

در این کتاب سعی شده به داروهایی پرداخته شود که امروزه برای بهبود بیماران روانی تهیه شده است، تا مخاطبین با این داروها و شیوه‌ی درست مصرف آن‌ها آشنا شوند.

دکتر امیرمسعود احمدی